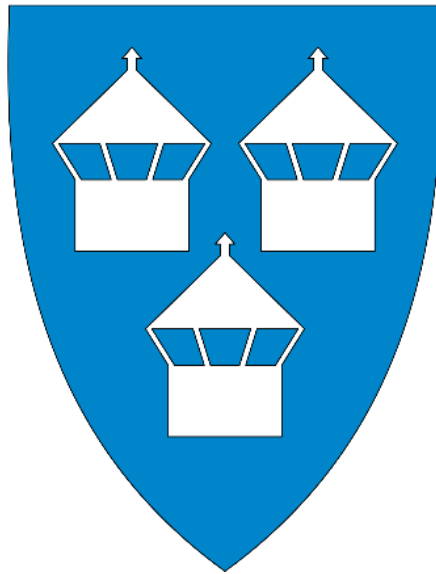

Kommunal planstrategi 2024-2028

Utkast – høringsversjon etter KST-vedtak 24.09.2024

Kvitsøy kommune

Vedtatt av kommunestyret xx.xx.2024

Innhold

1. Innledning.....	3
2. Planstrategi og det kommunale plansystemet	4
3. Overordnede føringer og nasjonale forventninger.....	5
3.1 Lowverk, veiledere og retningslinjer	5
3.2 Nasjonale forventninger og FNs bærekraftsmål.....	5
3.3 Regional planstrategi.....	6
4. Utfordringsbildet i Kvitsøy kommune	7
4.1 Folkehelseprofilen	7
4.1.1 Befolkningssammensetning	7
4.1.2 Oppvekst og levekår.....	7
4.1.3 Klima og miljø	8
4.1.4 Samferdsel (Rogfast).....	9
5. Revisjon av kommuneplanen (arealdel og samfunnsdel)	10
6. Oversikt over kommunens planer	11

1. Innledning

Kommunestyret skal minst en gang i hver valgperiode vedta en kommunal planstrategi ([plan- og bygningsloven § 10-1](#)). Det viktigste med planstrategien er å avgjøre om kommunens gjeldende kommuneplan skal revideres, eller om den skal videreføres som den er.

Planstrategien er ikke en plan, men et verktøy for å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp med eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen.

Planstrategien har ingen rettsvirkning for kommunens innbyggere, og det kan ikke fremmes innsigelse mot den. Gjennom vedtaket av planstrategien skal det nye kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres, samt om det er behov for andre planer, arealplaner og tema- og sektor (fag)planer, eventuelt også vurdere behov for revidering eller oppheving av slike planer.

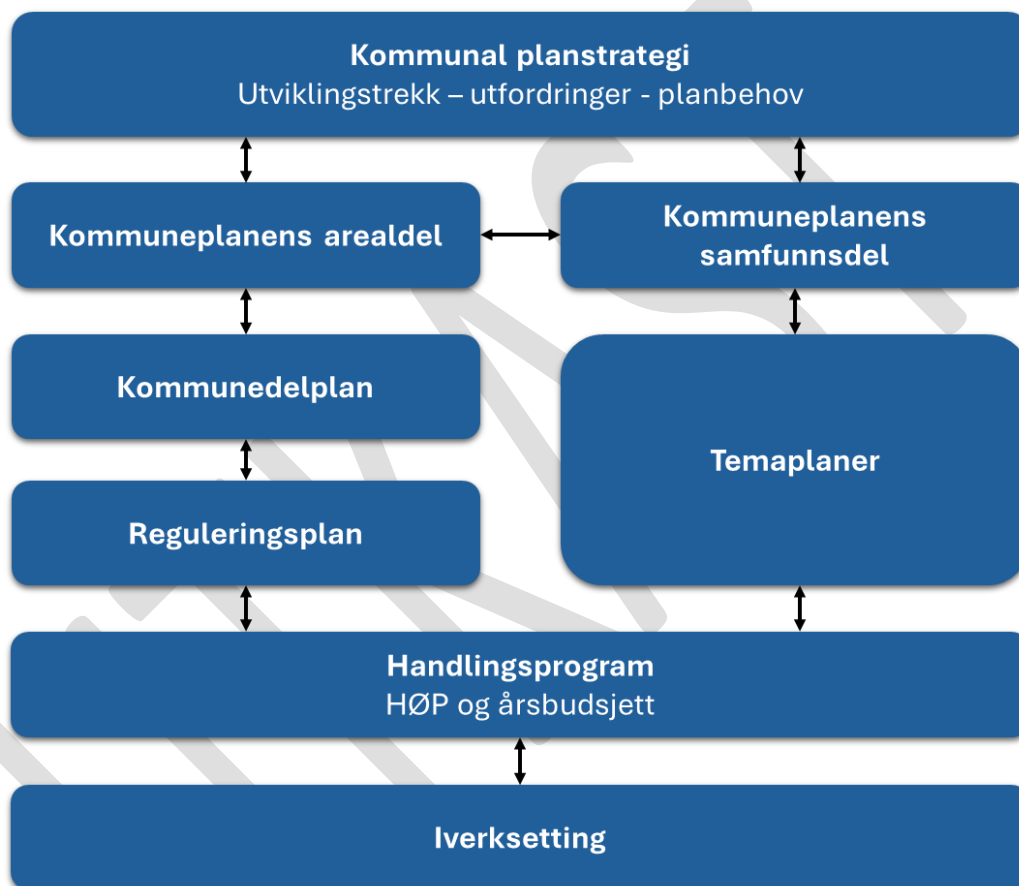
Hensikten er at kommunens reelle planbehov skal styre hvilke planer som skal utarbeides, og at planleggingen ikke gjøres mer omfattende enn nødvendig. Ettersom det er store variasjoner på landsbasis blant kommunenes utfordringer og behov, er det ikke krav om at planstrategien skal utarbeides og struktureres etter en fastlagt mal. I all hovedsak er det opp til den enkelte kommune å avgjøre planstrategiens struktur, omfang, innhold og fokusområder.

2. Planstrategi og det kommunale plansystemet

Hvert år skal det tas stilling til hvordan planoppgavene skal oppfølges, prioriteres og tildeles ressurser.

Kommunens budsjett og økonomiplan er styrende dokumenter som gir økonomiske rammebetingelser og angir målsettinger og planlagte aktiviteter innen de ulike tjenesteområder. I siste møte hvert år vedtar kommunestyret budsjettet for neste år og økonomiplanen for den kommende fireårs perioden.

3. Overordnede føringer og nasjonale forventninger

I tillegg til de kravene plan- og bygningsloven stiller til planstrategi, er det flere andre lover og nasjonale føringer som har betydning for arbeidet. Flere av disse gir anbefalinger om hva som bør belyses og diskuteres i planstrategien (oversikten under er ikke uttømmende).

3.1 Lovverk, veiledere og retningslinjer

- Plan- og bygningsloven
- Folkehelsesloven
- Lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet
- Veileder om planstrategi
- Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning

3.2 Nasjonale forventninger og FNs bærekraftsmål

Regjeringens forventninger til regional og kommunal planlegging finner vi i dokumentet [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027](#). Disse forventningene skal sikre en bærekraftig utvikling i hele landet og skal følges opp av både fylkeskommuner og kommuner i arbeidet med planstrategier og planer.

Oppfølgingen av den nasjonale politikken må tilpasses regionale og lokale forhold gjennom gode planprosesser. Regjeringer understreker at det er avgjørende med godt samarbeid mellom myndigheter og berørte parter for å komme fram til helhetlige og bærekraftige løsninger.

Regjeringen har mål om en politikk som er tilpasset regionale og lokale forhold, og det understrekes at det særlig i områder der folketallet går ned eller står stille må legges betydelig større vekt på lokale vurderinger og prioriteringer.

Norge har forpliktet seg til FNs 17 bærekraftsmål (2030-agendaen) om å fremme en sosial, miljømessig og økonomisk bærekraftig utvikling. Forventningsdokumentet fra regjeringen er delt opp i fem hovedområder basert på de fem overordnede perspektivene i 2030-agendaen:

1. Samordning og samarbeid i planleggingen
2. Trygge og inkluderende lokalsamfunn
3. Velferd og bærekraftig verdiskaping
4. Klima, natur og miljø for framtida
5. Samfunnssikkerhet og beredskap

Dokumentet fremhever regjeringens prioriteringer for hvordan aktuelle utfordringer innenfor hvert av disse områdene kan møtes gjennom regional og kommunal samfunns- og arealplanlegging, og det skisseres også konkrete forventningspunkter for hvert område.

I Kvitsøy sin kommuneplan er FNs bærekraftsmål synliggjort i mål og virkemidler på alle satsningsområdene i planen:

- Vi vil tilstrebe **sosial bærekraft** – gjennom å arbeide for trygghet, livskvalitet og gode levekår for innbyggerne i kommunen.
- Vi vil tilstrebe **miljømessig bærekraft** – gjennom å redusere klimautslipp og miljøskadelig praksis.
- Vi vil tilstrebe **økonomisk bærekraft** – gjennom å forvalte våre samlede ressurser slik at vi evner å opprettholde et godt og forutsigbart velferdsnivå over tid.

3.3 Regional planstrategi

Utviklingsplan for Rogaland - regional planstrategi 2025-2028 er under utarbeidelse og foreligger foreløpig som et [høringsutkast](#). Strategien framhever fire langsiktige utviklingsmål og innsatsområder:

1. Attraktive lokalsamfunn, byer og tettsteder
2. Konkurransedyktig region
3. Helsefremmende og inkluderende samfunn
4. Klimaomstilling og livskraftig naturmiljø

Utviklingstrekk for Rogaland som fremheves i utkastet er:

- Økende sosiale forskjeller
- Mer nedbør og ekstremvær
- Omstilling av næringslivet
- Høyt press på areal i byområdene
- Demografiske endringer
- Fraflytting fra distriktene
- Stor sosial ulikhet innen helse
- Rekrutteringsutfordringer
- Økende press på natur og matjord
- Strammere offentlig økonomi

4. Utfordringsbildet i Kvitsøy kommune

De fleste av utviklingstrekkene som er beskrevet for Rogaland i utkast til regional planstrategi er også aktuelle for Kvitsøy kommune. Utfordringsbildet for Kvitsøy kommune er godt beskrevet i gjeldende kommuneplan (samfunnsdelen), og i stor grad i del 2 av [Folkehelseprofilen 2022-2029, utfordringsbildet](#) (vedlegg til Folkehelseplanen).

Kommuneplanens samfunnsdel går bredt ut og trekker fram og belyser ti ulike utfordringstemaer/satsningsområder fram mot 2030:

4.1 Folkehelseprofilen

I folkehelseprofilen som ble utarbeidet som grunnlag for folkehelseplanen i 2022 ble det satt søkelys på noen utviklingstrekk kommunen bør være ekstra oppmerksomme på.

4.1.1 Befolkningssammensetning

Kvitsøy kommune har en befolkningssammensetning med høy gjennomsnittsalder og raskt økende andel eldre. Dette byr på utfordringer for helsetjenesten. Syv av ti nordmenn ønsker å bo hjemme så lenge som mulig, noe som krever funksjonelle boliger som passer alle livsfaser. Behovene endres gjennom livet, og fremtidens helsetjeneste må baseres på brukere som mottar helsetjenester i hjemmet. Kvitsøy har mye eldre bebyggelse som utfordrer selvstendighet og mulighet til å bo lengst mulig hjemme.

Det må lages langsiktige strategier for hvordan helse- og omsorgstjenestene skal se ut i fremtiden, og hvordan en best mulig kan møte fremtidens utfordringer på kort sikt (4år) og i et langtidsperspektiv(10år). Arbeidet med å revidere kommunens helse- og omsorgsplan skal startes opp allerede i 2024.

4.1.2 Oppvekst og levekår

Folkehelseprofilen viser at Kvitsøy kommune har innbyggere med høyt inntektsnivå, samt synkende inntekstulikhet og andel husholdninger med vedvarende lavinntekt. Tallene viser også at det er en økende andel stønadsmottakere og uføretrygdede. Innsikten knyttet til barn og unge i Kvitsøy kommune er ifølge folkehelseprofilen mangelfull, det samme gjelder tall for frafall fra videregående skole.

Det er behov for oppdatering av utfordringsbildet i Folkehelseplanen, da med spesielt søkelys på hvordan kommunen skal jobbe forebyggende med psykisk uhelse hos barn og unge. Dette blir et satsingsområde fremover, og det må jobbes på tvers av ulike sektorer. Det er også nylig utarbeidet en plan som beskriver kommunens arbeid med å forebygge og håndtere vold i nære relasjoner, denne inkluderer informasjon om vold i nærere relasjoner og hvor folk kan henvende seg på kommunens nettsider.

Lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet (boligsosialloven), § 5, pålegger kommunen å «*ha en oversikt over behovet for både ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte på boligmarkedet*». Med bakgrunn i de utfordringene som er beskrevet i folkehelseprofilen bør det lages en boligsosial temaplan som sier noe om hvordan kommunen har tenkt å disponere boligene vi har tilgjengelig.

Gjeldende oppvekstplan ble utarbeidet i 2018, i forkant av siste rullering av kommuneplanen. Dette er en godt gjennomarbeidet plan som ble utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av styrer i barnehagen, rektor og skolefaglig ansvarlig i tillegg til en lærer fra skolen og en fra barnehagen. Arbeidet ble gjort i tett samarbeid med foreldrerepresentantene (SU barnehage og FAU skole). Det begynner å bli noen år siden planen ble laget og det er behov for at den revideres i løpet av denne kommunestyreperioden.

Med bakgrunn i barnelovens § 15-1, andre ledd, vil det også bli utarbeidet en plan for kommunen arbeid med å forebygge at barn og unge blir utsatt for omsorgssvikt eller utvikler atferdsproblemer.

4.1.3 Klima og miljø

Klimaendringer fører til mer nedbør, ekstremvær, økt risiko for flom og høyere stormflonivå som resultat av havnivåstigningen. Områder som tidligere var regnet som sikre, er ikke nødvendigvis det i dag eller i fremtiden. Klimarisiko forsterker kommunes eksisterende risikobilde og kan for eksempel påvirke befolkningsutvikling, sysselsetting og næringsutvikling, skatteinntekter og verdi av eiendom eller infrastruktur.

Kvitsøy er en liten og flat øykommune uten vann og vassdrag, dette er faktorer som er med og holde risikoen nede. På den andre siden har Kvitsøy mye bebyggelse tett plassert mot sjø, som er særlig utsatt for havnivåstigning og stormflo. I tiårene som kommer vil det blåse mer, regne mer og bli varmere. Klimaprofil for Rogaland viser blant annet at gjennomsnittlig årstemperatur i Rogaland er beregnet å øke med cirka 3,5 °C, mens årsnedbøren i Rogaland er beregnet å øke med cirka 10 %.

Klimaendringer er en av vår tids største utfordringer, og det vil kreve store endringer for å klare å nå FN's klimamål om å holde den globale temperaturstigningen godt under 2 °C. Kommunene spiller en vesentlig rolle i omstillingen til et lavutslippssamfunn.

Gjeldende kommuneplanen inneholder både målsettinger og tiltak for å møte klimautfordringene, blant annet å erstatte klima- og energiplan med ny klima- og miljøplan, samt at det i kommeplanens arealdel er tatt inn bestemmelse at det ikke tillates å etablere rom for varig opphold lavere enn kote 2,35.

Arbeidet med klima- og miljøplan er, på grunn av kapasitetsmangel i administrasjonen, ikke igangsatt ennå, men det legges opp til at dette arbeidet startes opp i løpet av 2024. I denne prosessen vil det bli produsert et oppdatert kunnskapsgrunnlag knyttet til både kommunes klimagassutslipp og sårbarheter i møte med klimaendringene.

4.1.4 Samferdsel (Rogfast)

Når Rogfast-sambandet ferdigstilles vil Kvitsøy bli landfast og ikke lenger avhengig av ferje og hurtigbåt. Dette skjer ikke før tidligst 2033, men fram til tunnelen åpner vil Kvitsøy-samfunnet være preget av stor anleggsaktivitet i forbindelse med utbyggingen. I årene med høyest aktivitetsnivå (2026-2029) vil det være opp mot 250 ansatte som bor og jobber på anlegget på Krågøy.

I kommuneplanen er det tydelig målsetting om at det fram til åpningen av Rogfast skal jobbes for å opprettholde og videreutvikle et best mulig båt- og busstilbud. Videre er det et mål at kollektivtilbud med buss til/fra Kvitsøy etter åpning ivaretar befolkningens behov og gir god fleksibilitet.

I 2024 ble ferja til Kvitsøy gratis. Dette har i stor grad påvirket reisemønsteret til både fastboende, pendlere, næringsaktører og besøkende. I kombinasjon med oppstart av ny stor anleggskontrakt for Rogfast har gratis ferje allerede ført til noen uønskede konsekvenser.

I besøksstrategien som ble vedtatt i mars 2023 er det foreslått flere konkrete tiltak for å utvikle løsninger for styring og reduksjon av motorisert ferdsel. Ett av tiltakene er prosjektet «grønn ferdsel», hvor målet er en bilfri øy med alternative transportmuligheter for besøkende. Det er også et overordnet prinsipp i kommuneplanen og i plan for samferdsel at det skal legges opp til innfartsparkering, for å redusere trafikkmengde i de trange gatene i Ydstebøhavn og Leiasundet.

Det pågår nå arbeid med å revidere trafikksikkerhetsplanen for kommunen, denne forventes ferdigstilt innen utgangen av 2024. Denne planen er forankret i kommuneplanens samfunnsdel og inneholder mål og tiltak for perioden 2024-2028. Trafikksikkerhetsplanen er et godt verktøy for å forebygge trafikkulykker og legge til rette for trygg ferdsel i lokalmiljøet.

Samferdselsplanen som ble utarbeidet i 2018 som underlag til kommuneplanen blir ikke videreført eller revidert, men erstattes av trafikksikkerhetsplanen og prosjekt «grønn ferdsel».

5. Revisjon av kommuneplanen (arealdel og samfunnsdel)

Det er ikke behov for å revidere gjeldende kommuneplanen i denne kommunestyreperioden.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i oktober 2019 med en visjon om at *«Kvitsøys særpreg og kvaliteter som bærekraftig og levende kystsamfunn skal bevares, og samfunnsutviklingen i fremtiden skal skje med sterk grad av lokal styring og medvirkning.»*

Samfunnsdelen ble utarbeidet etter en grundig prosess med bred involvering fra politikere, næringsliv, innbyggere og barn og unge, i tillegg til ansatte i alle tjenesteområdene i kommunen.

Samfunnsdelen peker ut viktige overordnede mål og strategier for å møte utfordringene som Kvitsøy står ovenfor de kommende ti årene. Utfordringsbildet har ikke endret seg vesentlig. De langsiktige målene og satsingsområdene i planen svarer tilfredsstillende på kommunens utfordringsbilde som framkommer på grunnlag av nasjonale forventninger og regionale utviklingstrekk.

Arbeidet med kommuneplanen hadde bred involvering fra politikere, innbyggere, næringsliv og kommunalt ansatte. Kommuneplanen er godt forankret administrativt. Det er heller ikke kommet noen signaler fra politisk miljø om at noe av innholdet i samfunnsdelen bør revideres. Kommuneplanens samfunnsdel anbefales videreført i sin helhet for inneværende kommunestyreperiode uten endringer.

Kommuneplanens arealdel ble endelig vedtatt av kommunestyret i desember 2020, etter dette ble det gjennomført mindre rettelser i april 2021. Arealdelen følger opp målene i samfunnsdelen på en god måte, det er satt av tilstrekkelig areal til bolig fram mot 2030 og det er heller ikke behov for nytt areal til offentlig eller privat tjenesteyting i årene som kommer.

Ny klima- og miljøplan og prosjektet «grønn ferdsel» kan på sikt avdekke behov for å sette av mer areal til parkering eller annen trafikkhåndtering. Dette kan resultere i at kommuneplanens arealdel bør rulleres i neste kommunestyreperiode.

6. Oversikt over kommunens planer

På de neste to sidene vises en oversikt over kommunens planer, hvilke som er nye, hvilke som skal videreføres og hvilke som skal revideres.

Reguleringsplaner som ikke skal revideres/oppheves er ikke tatt med i oversikten. I tråd med politiske signaler blir eksisterende detaljreguleringsplaner for Grønningen, Haganaset, Nasutvollvågen og Binholmen/Nåleputa innlemmet i revidert detaljregulering for Ydstebøhavn.

Det er viktig å understreke at plankapasiteten i seksjon organisasjon og samfunn i hovedsak er innrettet mot plansaksbehandling hvor kommunen mottar og behandler planforslag som utarbeides av private. Erfaring viser at det er begrenset kapasitet i administrasjonen til selv å utarbeide områdereguleringer, kommunale detaljreguleringer og temaplaner. For å håndtere alle driftsoppgavene som ligger til avdelingen, er kommunen helt avhengig av å kjøpe konsulentbistand for utarbeidelse av planer. Konsulentbistand må innhentes i tråd med anskaffelsesregelverket. Erfaring viser også at for å få gode planprodukter når konsulenter er involvert kreves det tett oppfølging fra administrasjonen knyttet til avklaringer, lokalkunnskap, forberedelser av politiske saksframlegg osv.

6.1 Tabell - kommunens planer

Tittel	Type	Status	Oppstart/merknad
Kommuneplan 2030, samfunnsdel	Kommuneplan	Videreføres	
Kommuneplan 2019-2030, arealdel	Kommuneplan	Videreføres	
Leiasundet	Detaljregulering	Revideres	Startet opp 2022
Oppvekstparken	Detaljregulering	Revideres	Høst 2024
Ydstebøhavn	Detaljregulering	Revideres	Høst 2025
Grøningen	Detaljregulering	Innlemmes i plan for Ydstebøhavn	Høst 2025
Haganeset	Detaljregulering	Innlemmes i plan for Ydstebøhavn	Høst 2025
Naustvollvågen	Detaljregulering	Innlemmes plan for Ydstebøhavn	Høst 2025
Binholmen og Nåleputa	Detaljregulering	Innlemmes i plan for Ydstebøhavn	Høst 2025
Byggeskikk- og estetikkveileder	Temaplan	Ny	Ivaretas i reguleringsarbeidet for Leiasundet og Ydstebøhavn
Kulturminneplan	Temaplan	Videreføres	
Boplikt	Temaplan	Videreføres	
Klima- og miljøplan	Temaplan	Ny	Høst 2024
Trafikksikkerhetsplan 2012-2019	Temaplan	Revideres	Startet opp 2023
Samferdsel	Temaplan		Erstattes av ny trafikksikkerhetsplan og «grønn ferdse»
Næringsplan 2018-2030	Temaplan	Videreføres	
Besøksstrategi	Temaplan	Videreføres	
Plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2021-2027	Temaplan	Videreføres	

Tittel	Type	Status	Oppstart/merknad
Helse- og omsorgsplan 2019-2024	Temaplan	Revideres	2024
Demensplan 2018-2024	Temaplan	Videreføres	
Rus- og psykiatriplan 2018-2022	Temaplan	Revideres	2025
Folkehelseplan - utfordringsbildet	Temaplan	Revideres	2024
Pandemiplan	Beredskapsplan	Videreføres	
Smittevernplan	Beredskapsplan	Videreføres	
Beredskapsplan helse	Beredskapsplan	Ny	2024
Boligsosial temaplan	Temaplan	Ny	2025
Forebygging/håndtering av vold i nære relasjoner	Temaplan	Ny	2024
Plan for forebygging av omsorgssvikt og utvikling av adferdsproblemer	Temaplan	Ny	2025
Oppvekstplan 2018-2030	Temaplan	Revideres	2026/27
Hovedplan for vann og avløp 2015-2025	Temaplan	Revideres	2025
Beredskapsplan for vannforsyning i Kvitsøy kommune 2023 – 2024	Beredskapsplan	Revideres	2024
Virksomhetsplan Kvitsøy 2024 - vann og avløp	Virksomhetsplan	Utarbeides årlig	2025
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL), strategiplan for Kvitsøy kommune 2020-2028	Temaplan	Videreføres	
Skjøtselsplan for Kvitsøy kommune	Temaplan	Videreføres	
Forvaltningsplan for gås	Temaplan	Videreføres	
Helhetlig ROS-analyse		Revideres	Startet opp 2024
Overordnet beredskapsplan for Kvitsøy	Beredskapsplan	Revideres	2025